

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

සැලසිනේ මිඩියා සොලූෂන්ස් ප්‍රයිවට් ලිමිටඩ්හි 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති වලට අදාළ තොරතුරු ද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන් වලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන් , වේතනාන්විත මහභැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද ,අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය , ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ජරකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම් අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සමාගමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;

- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සමාගම ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 07 හි 07 ඡේදය ප්‍රකාරව මුදල් සහ මුදල් සමාන දෑ යටතේ හඳුනාගත යුතු මාස 01ත් මාස 03ත් අතර කල්පිරීමේ කාලයකින් යුතු රු.8,000,000ක වටිනාකමක් සහිත ස්ථාවර තැන්පතු ශේෂ 02 ක් ආයෝජන තුළ ඇතුළත් කිරීම හේතුවෙන් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ආයෝජන ශේෂය එම වටිනාකමින් අධිකක්වීමේදී වී තිබුණු අතර මුදල් සහ මුදල් සමාන දෑ එම ප්‍රමාණයෙන් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.	ඉදිරි වසරේදී නිවැරදි කිරීමට ගිණුම් අංශය වෙත උපදෙස් ලබා දුන් බව.	ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතය ප්‍රකාරව කල්පිරීමේ කාලය අනුව මුදල් සහ මුදල් සමාන දෑ හඳුනාගත යුතුය.
(ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 08 හි 42 වන ඡේදය ප්‍රකාරව පූර්ව වැරදි ගැලපීමේ දී වත්කම්, වගකීම් හා රඳවාගත් ඉපයුම් ශේෂයන් අතීතානුයෝගීව නැවත ප්‍රකාශනය කළ යුතු වුවත් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ රු.2,502,000 ක පූර්ව වැරදි ගැලපීම් වලට අදාළව 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල නැවත ප්‍රකාශනයන් ඉදිරිපත් කර නොතිබූ අතර 49 ඡේදය ප්‍රකාරව ප්‍රමාණවත් හෙළිදරව් කිරීම් සිදු කර නොතිබුණි.	පූර්ව වැරදි ගැලපීමේ දී වත්කම් වගකීම් හා රඳවා ගත් ඉපයීම් ශේෂයන් නැවත ප්‍රකාශනය කිරීමෙන් ඊට අදාළව විස්තරාත්මක සටහනක් ඉදිරි වසරේදී මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමග ඉදිරිපත් කරන බව.	පූර්ව වැරදි ගැලපීමේ දී ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතය ප්‍රකාරව අතීතානුයෝගීව නැවත ප්‍රකාශනය කළ යුතුය.
(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 12 හි 77 හා 81(e) ඡේද ප්‍රකාරව රු.2,359,152 ක් වූ සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා	අදාළ නිවැරදි කිරීම් සහිතව 2025 වර්ෂයේ මූල්‍ය වාර්තා ඉදිරිපත් කරන බව.	ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතය ප්‍රකාරව විලම්භිත බදු වත්කම් ගණනය

විලම්භිත බදු වත්කම ගණනය කර හෙළිදරව් කර නොතිබුණි. මේ හේතුවෙන් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ජංගම නොවන වත්කම් හා විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ විලම්භිත බදු ආදායම අවතක්සේරු වී තිබුණි. තවද, එම ප්‍රමිතියෙහි 79 හා 80 යන ඡේද ප්‍රකාරව ආදායම් බදු වියදම තුළ ඇතුළත් වියදම් සංරචක මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල වෙන වෙනම හෙළිදරව් කළ යුතු වුවද එසේ සිදු කර නොතිබුණි.

කර හෙළිදරව් කළ යුතුය.

- (අ) ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිත අංක 15 හි 46 හා 51 ඡේද ප්‍රකාරව ආදායම හඳුනාගැනීමේ දී ගනුදෙනුකරුවන්ට ලබාදෙන වෙළඳ වට්ටම් අඩු කරන ලද වටිනාකම ආදායම ලෙස ගිණුම්ගත කළ යුතු වුවත් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ දී රු.5,517,052 ක වෙළඳ වට්ටම් අඩු කිරීමට පෙර මිල ගණන් ආදායමට හඳුනාගෙන තිබුණු අතර එම වටිනාකමින් දළ ලාභය අධිතක්සේරු වී තිබුණි.

අදාළ නිවැරදි කිරීම් සහිත 2025 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීමට ගිණුම් අංශය වෙත උපදෙස් ලබා දුන් බව.

ප්‍රමිතිය ප්‍රකාරව ආදායම නිවැරදිව හඳුනාගෙන ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
- (ඉ) ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිත අංක 16 ප්‍රකාරව සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දිනට සමාගම පවත්වාගෙන යනු ලබන ගොඩනැගිල්ලෙහි භාවිතය මත අයිතිය ඇති වත්කම් වටිනාකම හා කල් බදු වගකීම රු.4,267,034 කින් අඩුවෙන් ගිණුම් ගත කර තිබුණි. එමෙන්ම, ඉහත ප්‍රමිතියෙහි 31 සහ 32 ඡේද ප්‍රකාරව මෙම ගොඩනැගිල්ලෙහි වාර්ෂික ක්ෂය ගණනය කර නොතිබීම හේතුවෙන් රු.6,618,120 කින් සමාලෝචිත වර්ෂයේ අලාභය අඩුවෙන් ගිණුම්වල දක්වා තිබුණි. එමෙන්ම ප්‍රමිතියෙහි 53 සහ 54 ඡේද ප්‍රකාරව කල්බදු වත්කමට අදාළව මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල කළයුතු හෙළිදරව් කිරීම් සිදු කර නොතිබුණි.

නිවැරදි සටහන් යොදා ගිණුම් සටහන් තැබීමට උපදෙස් දුන් බවත් එම නිවැරදි කිරීම් වලට අදාළ වාර්තාව සමග ඉදිරිපත් කරන බව.

මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිතිය ප්‍රකාරව භාවිතය මත අයිතිය ඇති වත්කම් වටිනාකම හා කල් බදු වගකීම ගිණුම් ගත කිරීම් හා හෙළිදරව් කිරීම් සිදු කළ යුතුය.
- (ඊ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 37 හි 28 හා 86 ඡේදයන් ප්‍රකාරව අසම්භාව්‍ය වගකීම් සම්බන්ධයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල හෙළිදරව් කළ

අසම්භාව්‍ය වගකීම් සම්බන්ධයෙන් ප්‍රකාශන වල කළයුතු හෙළිදරව් කිරීම් සහිතව

ප්‍රමිතිය ප්‍රකාරව අසම්භාව්‍ය වගකීම් සම්බන්ධයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල

යුතු වුවද , සමාගමට විරුද්ධව 2025 මූල්‍ය ප්‍රකාශන හෙළිදරව් කිරීම් කළ සැපයුම්කරුවන් හා සේවකයින් ඉදිරිපත් කිරීමට ගිණුම් යුතුය. විසින් පවරා තිබූ නඩු 07 ක් අංශය වෙත උපදෙස් ලබා සම්බන්ධයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල දුන් බව. හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.

1.5.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ බැංකු පොලී ආදායම හා ලැබිය යුතු බැංකු පොලී ආදායම පිළිවෙලින් රු.648,930ක් හා රු.627,777 කින් අඩුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල දක්වා තිබුණි.	පෙන්වා දී ඇති ගණනය කිරීම් වලට අනුව නිවැරදි සටහන් යොදා ගිණුම් සටහන් තැබීමට උපදෙස් ලබා දුන් බවත් එම නිවැරදි කිරීම් වලට අදාළ ලේඛන 2025 ගිණුම් වාර්තාව සමග ඉදිරිපත් කරන බව.	බැංකු පොලී ආදායම හා ලැබිය යුතු බැංකු පොලී ආදායම නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(ආ) සමාගම විසින් පෞද්ගලික රක්ෂණ සමාගමක් සමඟ ඇති කරගෙන තිබූ සේවක සෞඛ්‍ය රක්ෂණ ගිවිසුම 2024 අගෝස්තු 31 දින කල්පිරී තිබූ අතර 2023 සැප්තැම්බර් මස යොදන ලද සාවද්‍ය ජ'නල් සටහන හේතුවෙන් එම රක්ෂණ සමාගම නමින් රු.3,183,405ක ණයගැති ශේෂයක් ඇති වී තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී රු.1,729,824 ක් වූ අනෙකුත් ණයහිමි ශේෂයෙන් එම ණයගැති ශේෂය අඩුකර තිබීම හේතුවෙන් වෙළඳ ණයහිමියන් එම වටිනාකමින් අඩුවෙන් හා රඳවාගත් ඉපයුම් එම වටිනාකමින් වැඩියෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණි.	2025 වර්ෂයේ ගිණුම් ප්‍රකාශ සකස් කිරීමේ දී නිවැරදි කිරීම සඳහා ගිණුම් අංශය වෙත උපදෙස් ලබා දුන් බව.	ජ'නල් සටහන් නිවැරදිව විධිමත් අනුමැතියකින් යෙදිය යුතුය.
(ඇ) 2023 වර්ෂයේ විගණිත මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි ගෙවිය යුතු එකතු කල අගය මත බදු රු.24,619,076 ක් වූ අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේ එම ගිණුමේ ආරම්භක ශේෂය රු.23,178,009 ක් වූ බැවින් එම ගිණුමේ ආරම්භක ශේෂයේ රු.1,441,067 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.එමෙන්ම 2023 වර්ෂයේ අවසන් දිනට රඳවාගත් ඉපයීම් රු.161,107,380 ක් වූවත් සමාලෝචිත වර්ෂයට එම	ආරම්භක ශේෂ අසමාන වීම සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂා කර බලා ඉදිරියට එම වැරද්ද නැවත ඇති නොවන ලෙස Tally System Provider ලවා පාලන ක්‍රම වේදයක් පවත්වා ගැනීම සඳහා ගිණුම් අංශයට උපදෙස් දුන් බව.	ආරම්භක ශේෂයන්ගේ වෙනස්කම්වලට හේතු සොයාබලා නිවැරදි කිරීම් සිදු කළ යුතුය.

ගිණුමේ ආරම්භක ශේෂය රු.163,946,240 ක් වූ බැවින් එම ගිණුමේ ආරම්භක ශේෂයේ රු.2,838,860 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය. ඒ අනුව, එකතුව රු.4,279,927 ක මුළු වෙනස්කම සඳහා හේතු ඉදිරිපත් කිරීමට කළමනාකාරිත්වය අපොහොසත් විය.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා සංචාරක මණ්ඩලයෙන් 2007 වර්ෂයේ සිට අයවියයුතු රු.2,468,480ක් වටිනාකම සඳහා භානිකරණ අලාභ රු.185,136 ක් පමණක් වෙන් කර තිබූ බැවින් සමාලෝචිත කාලපරිච්ඡේදයේ ණයගැති ශේෂය රු.2,283,344 කින් අධිකක්සේරු වී අලාභය එම වටිනාකමින් අවනක්සේරු වී තිබුණි.

එම ණය මුදල් අයකර ගැනීමට අදාළ ලිපි ලේඛන වර්තමානය වන විට නොමැති වීම හේතුවෙන් එම හිඟ මුදල අය කර ගැනීමට නොහැකි වී ඇති බව.

අදාළ ආයතනයෙන් අයවිය යුතු හිඟ මුදල අය කර ගැනීමට හෝ භානිකරණ අලාභ සඳහා වෙන් කිරීම් වැඩි කිරීම හෝ කළ යුතුය.

(ඉ) 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන ණයහිමි ශේෂය තුළ රු.935,822 ක සෘණ එකතු වටිනාකමක් ඇතුළත් වූ අතර මෙම ශේෂයන් වසර 03කට වැඩි කාලයක සිට ඉදිරියට ගෙන එමින් පැවතුණි. මෙම ශේෂයන් හඳුනාගෙන නිරවුල් කිරීමට සමාලෝචිත කාලපරිච්ඡේදය තුළදී කටයුතු කර නොතිබුණි.

සෘණ එකතු වටිනාකම 2025 නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.

ණය හිමි ශේෂය තුළ ඇතුළත් සෘණ වටිනාකම් හඳුනාගෙන ගිණුම්වල ගැලපීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ඊ) 2006 අංක 13 දරන ආර්ථික සේවා ගාස්තු පනතේ 3(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව යම් පුද්ගලයෙකු විසින් ගෙවන ලද ආර්ථික සේවා ගාස්තු එම පුද්ගලයා විසින් අදාළ තක්සේරු වර්ෂයේ අදාළ කාර්තුව සඳහා ගෙවිය යුතු ආදායම් බද්දෙන් හිලවී කල හැකි වේ. එසේ වුවද ආයතනය ආරම්භ කරන ලද 1982 වර්ෂයේ සිටම ආදායම් බදු ගෙවා නොතිබුණු පසුබිමක වර්ෂ 11 කට ආසන්න කාලයක සිට ලැබීමට හිමිකමක් නොමැති රු.3,599,744 ක වටිනාකමක් ලැබිය යුතු ආර්ථික සේවා ගාස්තු ලෙස මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයෙහි වෙළඳ හා වෙනත් ලැබියයුතු දෑ යටතේ දක්වා තිබුණි.

පිළිතුර ලබා දී නොමැත.

පනතට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය

1.5.3 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විෂය	මුදල රු.	නොසැපයූ විගණන සාක්ෂි	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) අනෙකුත් වෙළඳ ණයහිමියෝ	34,049,519	විස්තරාත්මක උපලේඛණ	අනෙකුත් වෙළඳ ණය හිමි ශේෂ සම්බන්ධයෙන් ලිපි ගොනු සොයා මෙම ශේෂයන් පිළිබඳ වාර්තාවක් එළඹෙන කළමනාකරණ විගණන රැස්වීමට ඉදිරිපත් කර එම ශේෂ සම්බන්ධයෙන් ගත යුතු ක්‍රියාමාර්ග සඳහා උපදෙස් පතන බවත් ඊට අදාළව ලැබෙන නිර්දේශ මත පදනම්ව ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට ගිණුම් අංශය දැනුවත් කරන ලද බව.	අනෙකුත් වෙළඳ ණයහිමි ශේෂ විස්තරාත්මකව පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විස්තරාත්මක උපලේඛණ විගණනයට ලබා දිය යුතුය.
(ආ) බොල්ණය කපා හැරීම්	4,104,013	ණයගැති ගොණු	අය කර ගත නොහැකි ණය ගැතියන් 27 දෙනෙකුගේ එකතුවට අදාළ ලිපි ගොනු වලින් සොයා ගත හැකි වූ ප්‍රමාණයෙන් 7 ක් පමණක් යොමු කර ඇති බව.	කපාහරින ලද බොල්ණය පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ණයගැති ගොණු විගණනයට ලබා දිය යුතුය.
(ඇ) ආදායම	2,477,827	ඉන්වොයිස්පත්	සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ දී ජර්නල් සටහන් 15 ක් මගින් එකතුව රු. 2,959,077 වටිනාකමින් අදායමක් ලෙස හඳුනාගෙන තිබෙන්නේ හැඳුනුම්පත් මුද්‍රණය කිරීම සඳහා ලද ආදායමින් බව.	ජ'නල් සටහන් වලට අදාළව ඉන්වොයිස්පත් විගණනයට ලබා දිය යුතුය.
(ඈ) ජ'නල් සටහන්		මූලාශ්‍ර ලියවිලි	ගිණුම් වර්ෂය තුළ ගිණුම් ගත කර තිබූ ජර්නල් සටහන් සඳහා පිළියෙල කර තිබූ ජර්නල් වවුචරය සම්බන්ධයෙන් මූලාශ්‍ර ලියවිල්ලක් පවත්වාගෙන ගොස් නොතිබුණු බවත් . ඉදිරියට ජර්නල් සටහන් වවුචර් විධිමත් අනුමැතියට යොමු කර අදාළ මූලාශ්‍ර ලියවිලි පවත්වාගෙන යාමට ගිණුම් අංශයට උපදෙස් දුන් බව.	ජර්නල් සටහන් සඳහා විධිමත් අනුමැතිය යොදා තිබිය යුතු අතරම ඊට අදාළ මූලාශ්‍ර ලියවිලි පවත්වාගෙන යා යුතුය

(ඉ) ණයහිමි ශේෂ ලියා හැරීම	1,214,541	ණයහිමි ගොණු හා අදාළ ශේෂ සනාථන.	ඉදිරියට මෙම වැරදි නිවැරදි කර එවැනි කපා හැරීම් වලට අදාළ ලිපි ගොනු පවත්වා ගෙන යන ලෙස ගිණුම් අංශයට උපදෙස් ලබා දුන් බව.	වක්‍රලේඛ විධිවිධාන ප්‍රකාරව විධිමත් ක්‍රමවේදයකට අනුව කපාහැරීම් සිදු කළ යුතු අතර ලිපිගොනු හා විස්තර විගණනයට ලබා දිය යුතුය.
---------------------------	-----------	--------------------------------	---	---

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ලැබිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) වර්ෂ 05කට අධික කාලයක සිට ඉදිරියට ගෙන එමින් පැවති වෙළඳ හා වෙනත් ලැබියයුතු දෑ තුළ ඇතුළත් E-Mansala පාලන ගිණුම සහ දඩ මුදල් හා අධිකාර පිළිවෙලින් රු.367,917 ක් හා රු.194,068ක එකතු වටිනාකම රු.561,985ක් සමාලෝචිත කාලපරිච්ඡේදය තුළදී ද අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	වසර ගණනාවක සිට පැවත එන වෙළඳ හා වෙනත් ලැබිය යුතු දෑ තුළ ඇතුළත් මෙම මුදල් පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය වෙත යොමු කොට අවශ්‍ය උපදෙස් ලබා ගෙන ඉදිරි කටයුතු සිදු කරන බව.	වෙළඳ හා වෙනත් ලැබිය යුතු දෑ තුළ ඇතුළත් මෙම ශේෂ අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) සමාලෝචිත කාලපරිච්ඡේදයේ අවසන් දිනට වෙළඳ ණයගැති ශේෂය රු.291,971,139 ක් වූ අතර ඉන් රු.198,174,298ක් හෙවත් මුළු ණයගැති ශේෂයෙන් සියයට 68ක් වර්ෂ 05 ඉක්මවූ ණයගැතියන්ගෙන් සමන්විත විය. එම ණයගැතියන් අතර රු.මිලියනය ඉක්මවූ රාජ්‍ය ආයතන 23ක් හා දේශපාලන පක්ෂයක් ද ඇතුළත් විය. මුළු ණයගැති ශේෂය තුළ ඇතුළත් වර්ෂය ඉක්මවූ ණයගැති ශේෂය රු.223,474,984 ක් හෙවත් මුළු ණයගැති ශේෂයෙන් සියයට 77ක් වූ අතර එම ශේෂයන් අයකර ගැනීම සඳහා ආයතනය විසින් ප්‍රමාණවත් ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි. තවද ,2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු	එම ණය අය කර ගැනීම සඳහා රාජ්‍ය ආයතන සඳහා හා දේශපාලන පක්ෂ සඳහා අමාත්‍යාංශ ලේකම් හරහා ලිපි යොමු කළ අතර එම ණය මුදල් අය කර ගැනීම සඳහා සේවාදායකයන් හමු වීමට ද ගොස් ඇති බවත් හඳුනානොගත් ණය ගැති ශේෂ සනාථ කර ගැනීමට වර්තමානය වන විට ලිපි ගොනු සොයා ගත නොහැකි වී ඇති බව.	ණයගැති ශේෂ අයකර ගැනීම සඳහා ආයතනය විසින් ප්‍රමාණවත් ක්‍රියාමාර්ග ගෙන එම ශේෂය අයකර ගත යුතුය.

ණයගැනී ශේෂය තුළ 2006 වර්ෂයේ සිට පවතින රු.6,611,743 ක හඳුනානොගත් ණයගැනී ශේෂයක් ද ඇතුළත්ව ඇති අතර එම ශේෂය අයකර ගැනීම සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ දී ද කටයුතු කර නොතිබුණි.

1.6.2 ගෙවිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාගමේ වෙළඳ ණයහිමි ශේෂය රු. 245,128,156 ක් වූ අතර ඉන් රු.62,522,964ක් හෙවත් මුළු ණයහිමි ශේෂයෙන් සියයට 25.5ක් වර්ෂ 5 ට වැඩි කාලයක සිට ඉදිරියට ගෙන එමින් තිබුණි. තවද වර්ෂ පහ ඉක්මවූ මෙම ණයහිමි ශේෂය තුළ රු. 1,000,000 කට වැඩි ශේෂ 20 ක එකතු වටිනාකම රු.53,770,873ක් වී තිබුණු අතර එම ණයහිමි ශේෂයන් නිරවුල් කිරීමට සමාලෝචිත කාලපරිච්ඡේදය තුළදීද කටයුතු කර නොතිබුණි.	එම ණය හිමි ශේෂයන් තහවුරු කර ගෙන නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කරන බව.	ණයහිමි ශේෂයන් නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.6.3 අත්තිකාරම්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2016 වර්ෂයේ දී මිල ගණන් කැඳවීමකින් තොරව, අධිවේගී මුද්‍රණ කටයුතු (Express Printing) පවත්වාගෙන යාමේ අරමුණින් රාජගිරිය ප්‍රදේශයේ ගොඩනැගිලි 02ක් කුලී පදනම යටතේ වර්ෂ 02ක් හා වර්ෂ 01 ක කාලයක් සඳහා අත්පත් කර ගෙන තිබුණි. ඒ සඳහා අවස්ථා 02 කදී එකතුව රු.1,200,000 ක අත්තිකාරම් මුදලක් ගෙවා තිබුණි. මේ අතරින් එක් ගොඩනැගිල්ලක් භාවිතයට යෝග්‍ය මට්ටමකට හෝ පත්කර නොතිබූ අතර	2016 වර්ෂයේ දී රාජගිරිය ප්‍රදේශයේ ගොඩනැගිල්ල සම්බන්ධයෙන් ගෙවා ඇති කුලී මුදල නැවත අය කර ගත නොහැකි බව හඳුනාගත් අතර ඒ සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය දැනුවත් කර උපදෙස් ලබා ගෙන ඒ අනුව කටයුතු කරන බව.	සේවා සපයා ගැනීමේදී ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු අතර ගෙවා තිබූ අත්තිකාරම් මුදල අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

අත්සන් කර තිබුණේද එක් කුලී ගිවිසුමකි. කෙසේ වෙතත් මෙම ගොඩනැගිල්ලෙහි රැඳී සිටි තිබුණේ මාස 10ක් වැනි කාලපරිච්ඡේදයක් පමණක් වන අතර ගෙවා තිබූ අත්තිකාරම් මුදල අයකර ගැනීම සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් කටයුතු කර නොතිබුණි.

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව (අ)2021	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
නොවැම්බර් 16 දිනැති අංක 01/2021 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය	ගිණුම් වර්ෂය අවසන් වී දින 60 ක් ඇතුළත මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව විගණකාධිපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවද සමාගම විසින් සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව විගණනයට ඉදිරිපත් කර තිබුණේ 2025 ඔක්තෝබර් 17 දිනදීය.	2025/ඔක්තෝබර්/17 දින කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව විගණනය වෙත යොමු කරන ලද බව. .	වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව ගිණුම් වර්ෂය අවසන් වී දින 60 ක් ඇතුළත මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව විගණකාධිපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ආ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 40(1) හා 40(2)(1) උප වගන්ති	ආයතනයේ පාලක මණ්ඩලය විසින් තම අභ්‍යන්තර විගණන කටයුතු සඳහා සුදුසු අභ්‍යන්තර විගණකවරයකු පත් කර ගත යුතු වුවද ආයතනයේ අභ්‍යන්තර විගණක තනතුරක් අනුමත කර ගැනීම සඳහා මෙම වාර්තාවේ දින දක්වා කටයුතු කර නොතිබුණි.	යෝජිත කාර්යය මණ්ඩලය තුළ අභ්‍යන්තර විගණක තනතුර ඇතුළත් කර ඇති අතර එය අනුමත විමෙන් අනතුරුව අභ්‍යන්තර විගණකවරයෙකු පත්කිරීමට අදාළ කටයුතු සිදුකරනු ලබන බව.	කාර්යය මණ්ඩලය අනුමත කරගැනීමේ කටයුතු කඩිනම් කරගත යුතු අතර විගණන පනත ප්‍රකාරව සුදුසු අභ්‍යන්තර විගණකවරයකු පත්කර ගත යුතුය.

1.8 බදු රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>2022 අංක 25 දරන සමාජ ආරක්ෂණ දායකත්ව බදු පනතෙහි 17 හා 18 වගන්ති ප්‍රකාරව සමාගම විසින් සමාලෝචිත වර්ෂයේ තුන්වන හා හතරවන කාර්තු වලට අදාළව සමාජ ආරක්ෂණ දායකත්ව බදු වශයෙන් රු. 4,741,209 ක වටිනාකමක් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල දක්වා තිබුණද එම කාර්තු වලට අදාළව රු.13,435,044 ක ඉන්වොයිස් වටිනාකමක් මත සමාජ ආරක්ෂණ බදු ගණනය කර නොතිබුණි. එමෙන්ම, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විටත් අදාළ බදු වටිනාකම් ගෙවා නොතිබුණු අතර ඉහත පනතෙහි 18 වගන්තිය ප්‍රකාරව එම හිඟ බදු මුදල මත සමාගම විසින් ගෙවිය යුතු දඩ මුදල රු.568,945 ක් ව පැවතුණි.</p>	<p>සමාජ ආරක්ෂණ බදු ගෙවීම පිළිබඳව දේශීය ආදායම් බදු දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ලිපියක් මුදල් අමාත්‍යාංශය හා රේඛීය අමාත්‍යාංශය හරහා යොමුකර ඇති බව.</p>	<p>බදු පනත ප්‍රකාරව නිවැරදිව සමාජ ආරක්ෂණ බදු ගණනය කළ යුතුය. නියමිත කාලපරිච්ඡේදය තුළ බදු මුදල් ගෙවිය යුතුය. නියමිත කාලපරිච්ඡේදය තුළ බදු මුදල් නොගෙවීම හේතුවෙන් ගෙවිය යුතු දඩ මුදල් සඳහා වහකිව යුතු පාර්ශවයන් හඳුනාගත යුතුය.</p>

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.28,970,838 ක අලාභයක් වූ අතර ඊට අනුරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ අලාභය රු.23,476,445 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි ඉකුත් වර්ෂයේ අලාභය රු.5,494,393 කින් ඉහළයාමක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම අලාභය ඉහළයාමට ඉකුත් වර්ෂයන්ට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ සෘජු වියදම රු.110,250,647 ක් එනම් සියයට 60කින් ඉහළ යාම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

2.2 ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් විෂයයන්වල ප්‍රවණතා විශ්ලේෂණය

විෂයය	2024 රු.	2023 රු.	වෙනස රු.	ප්‍රතිශතක වෙනස(සියයට)
ආදායම	339,635,598	233,328,718	106,306,880	46
සෘජු වියදම්	294,303,535	184,052,888	110,250,647	60
වෙනත් ආදායම්	7,762,060	5,450,155	2,311,905	42

පරිපාලන වියදම්	61,315,652	69,328,528	(8,012,876)	(11)
විකුණුම් හා බෙදාහැරීමේ වියදම්	14,447,873	7,129,350	7,318,523	103
මූල්‍ය වියදම්	5,400,886	468,905	4,931,981	1052

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය

(අ) ලාභදායී හා ගුණාත්මක භාවයෙන් යුත් නිර්මාණ බිහි කරමින් රාජ්‍ය අංශයේ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිවලට පණ පෙවීම හා රජයේ අරමුදල් අර්ථවත්ව භාවිතා කිරීමට සහාය වීම සමාගමේ ප්‍රධාන අරමුණ විය. එසේ වුවද, රජයේ ආයතන වෙතින් මාධ්‍ය, ප්‍රචාරක හා නිෂ්පාදන කටයුතු සඳහා ලබාගන්නා ඇණවුම් බහුතරයක් වෙනත් නිෂ්පාදන හා ප්‍රචාරක කටයුතු කරන ආයතන වෙතින් සිදුකරවා ගැනීමේ අතරමැදි කාර්යභාරයක් පමණක් ඉටු කර ඒ වෙනුවෙන් කොමිස් මුදලක් ලබාගැනීම පමණක් සමාගම සිදු කර තිබුණි. සමාගම අදාළ සේවාවන් බාහිර සැපයුම්කරුවන්ගෙන් ඉටුකරවාගෙන අදාළ ආයතනයට සැපයීමේදී ඊට ලාභ ආන්තිකයක්ද එකතු කර ලබාදීම තුළින් අදාළ සේවාදායක රාජ්‍ය ආයතනයට වැඩි පිරිවැයක් දැරීමට සිදුවන බව නිරීක්ෂණය විය. මෙහිදී සැලසිනේ සමාගමෙන් සේවය ලබා ගන්නා රාජ්‍ය ආයතන වල පිරිවැය ඉහල යාමක් සිදුවන අතර ඒ අනුව රජයේ අරමුදල් ලාභදායීව හා අර්ථවත්ව භාවිතා කිරීමට සහයවීමේ අරමුණින් බැහැර වන බව නිරීක්ෂණය විය.

කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම

සමාගමෙහි දැක්ම වනුයේ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රමුඛතම ප්‍රචාරක ඒජන්සිය බවට පත්වීම බවත් නිර්මාණාත්මක නිෂ්පාදනය හා දැන්වීම් ඵලිම මෙම සමාගමේ කාර්යය බවත් සාමාන්‍ය ලෙස ප්‍රචාරණ ඒජන්සි සියයට 15 ක ඒජන්සි කොමිස් මුදලක් අයකරනු ලබන බවත් එම සියයට 15 ක කොමිස් මුදල තුළින් ඒජන්සිහි වියදම් එනම් වැටුප් පරිපාලනමය වියදම් ආදිය සිදු කර ගනු ලබන බවත්. දෘඩ නිෂ්පාදිතය ලෙස මුද්‍රණාලයට ලබා දී සේවාදායක අවශ්‍යතාවය සම්පූර්ණ කිරීම සමාගම විසින් සිදු කරනු ලබන බවත් දන්වා ඇත.

නිර්දේශය

සමාගමේ අරමුණු හා රජයේ අරමුදල් අර්ථවත්ව භාවිතා කිරීමට සහාය වීමේ අරමුණින් බැහැර නොවිය යුතුය.

(ආ) සැලසිනේ සමාගම විසින් රාජ්‍ය ආයතන වලට ඉන්වොයිස් කිරීමේ දී සැපයුම්කරුවන්ගේ මිල ගණන් මත හා සැලසිනේ කොමිස් මුදල මත නැවත එකතු කල අගය මත බදු හා සමාජ ආරක්ෂණ බදු ගණනය කරනු ලබන බැවින් රාජ්‍ය ආයතන විසින් එකම වටිනාකමක් මත නැවත නැවත බදු ගෙවීම, සිදු කරනු ලබන බව නිරීක්ෂණය විය. රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශ හා

පිළිතුරු ලබාදී නොමැත.

ඉන්වොයිස් කිරීමේදී ද්විත්ව බදු ගණනයන් සිදු නොවන පරිදි කටයුතු කළ යුතුය.

දෙපාර්තමේන්තු එකතු කල අගය මත බදු සඳහා ලියාපදිංචි නොවන බැවින් එම බදු එම අමාත්‍යාංශ වලට වියදමක් බවට පත් වේ. ඒ අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී කම්කරු හා විදේශ රැකියා අමාත්‍යාංශය විසින් සැලසිනේ සමාගම හරහා ඉසව් කළමනාකරණ වැඩසටහන් 03 ක් සිදු කර ඒ වෙනුවෙන් අමාත්‍යාංශය රු.64,325,446ක වියදමක් දරා තිබුණු අතර ,සෘජුවම සැපයුම්කරුවන්ගෙන් සේවා සපයා ගනු ලැබුවේ නම් ඒ වෙනුවෙන් අමාත්‍යාංශයට දැරීමට සිදුවන වියදම රු.45,744,000 ක් පමණක් වුවද කම්කරු හා විදේශ රැකියා අමාත්‍යාංශය විසින් වැඩිපුර දරා ඇති වියදම රු.18,581,446 කි.මෙහි ඇතුළත් මුළු එකතු කල අගය මත බදු හා සමාජ ආරක්ෂණ බදු වටිනාකම රු.11,141,946 කි.

(අ) 2022- 2026 වර්ෂයන්ට අදාළ සංයුක්ත සැලැස්ම අනුව සමාගම ඒ ඒ වර්ෂයන්හි දී සේවක කුසලතා සංවර්ධනය සඳහා වැඩිමුළු පැවැත්වීමට හා සේවකයන් හට පුහුණු අවස්ථා ලබාදීමට සැලසුම් කර තිබුණද 2024 වර්ෂය අවසන් දින දක්වා එම සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි.

සේවක කුසලතා සංවර්ධනය හා කුසලතා සපිරි නවක ශිල්පීන් බිහිකිරීම. 2022-2026 වර්ෂයට අදාළව සැලසුම්කල පුහුණු වැඩසටහන් සිදු කිරීමට නොහැකි වූ බවත් 2024 වර්ෂයේ පෙර සිටි සාමාන්‍යාධිකාරීතුමා විසින් සේවකයන් වෙත ලිපිගොනු කළමනාකරණය පිළිබඳ කිසිදු වියදමකින් තොරව සේවක දැනුම වර්ධනය සඳහා වැඩසටහනක් සිදුකල බවත් දන්වා ඇත.

සැලසුම් කරන ලද කාර්යයන් නියමිත පරිදි ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය

3.2 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2022-2026 සංයුක්ත සැලැස්ම මගින් 2022, 2023 හා 2024 වර්ෂයන් වල දී පිළිවෙලින් රු. මිලියන 860 ක, රු.මිලියන 903ක හා රු.මිලියන 945 ක වාර්ෂික විකුණුම් ආදායමක් ලඟා කර ගැනීමට සැලසුම් කර තිබුණද එම වර්ෂයන් වලදී සපුරා ගැනීමට හැකිව තිබුණේ පිළිවෙලින් රු. මිලියන 323ක , රු.මිලියන 233ක හා	2022 වර්ෂයේ රට තුළ ඇති වූ ආර්ථික පසුබැසීම හා රාජ්‍ය අයවැයේ වැය ශීර්ෂයේ වූ මාධ්‍ය ප්‍රචාරණ කාර්යයන් සීමා වීම මත ඉලක්ක ගත වූ විකුණුම් ආදායම ලඟා කර ගැනීමේ ගැටළු ඇති වූ බවත් 2022 වර්ෂයේ විකුණුම් ආදායම පහත යාමත් සමඟ 2023 වර්ෂයට පෙර වර්ෂයේ	වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ ඉලක්ක සපුරා ගැනීමට කළමනාකරණ ය කටයුතු කළ යුතුය.

රු.මිලියන 344 ක ආදායමක් පමණි. එමෙන්ම 2024 වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අනුව නිෂ්පාදන සහ සමාජ හා ඩිජිටල් අලෙවිකරණ ආදායම් මූලාශ්‍රයන් සඳහා පිළිවෙලින් රු.මිලියන 160ක් හා රු.මිලියන 35 ක් වශයෙන් සැලැස්ම සකස්කර තිබුණ ද උපයා තිබූ සත්‍ය ආදායම පිළිවෙලින් රු.මිලියන 14.2 ක් හා රු.මිලියන 1.69 ක් විය. එමෙන්ම එහි භෞතික ප්‍රගතිය සියයට 11 ක් හා සියයට 01 ක් වී තිබුණි.

ආදායමෙන් 5% ක වර්ධනයක් කරා යාම බෙහෙවින් අසීරු වූ බවත් 2024 වර්ෂයේ ඉසව් කළමනාකරණය කෙරෙහි අවධානය යොමු වූ බවත් ඩිජිටල් අලෙවිකරණය 2024 වර්ෂයේ සුලු මට්ටමින් සිදු වී ඇති බවත් දන්වා ඇත.

(ආ) සමාගමේ සංයුක්ත සැලැස්ම අනුව 2022,2023 සහ 2024 වර්ෂයන්හි විකුණුම් ඉලක්ක ළඟා කර සමාගමෙහි අලෙවිය ඉහල නැංවීම සඳහා ස්ථාපිත කරන ලද උපායමාර්ග කිසිවක් එම කාලපරිච්ඡේදයන් හිදී ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණ අතර ස්ථාපිත කරන ලද උපාය මාර්ග, ඉලක්ක ළඟා කර ගැනීම සඳහා සමාගමේ කළමනාකාරීත්වය අවධානය යොමු කර නොතිබුණි. ඒ අනුව 2022 වර්ෂයේ සිට අලෙවි විධායකවරුන් දෙදෙනෙකු බැගින් බඳවා ගැනීම, එම විධායකයින් වෙනුවෙන් 2022 වර්ෂයේ සිට ඉදිරි වර්ෂ 05 තුළ පාරිභෝගික සේවා පුහුණුව ලබාදීම , 2022 වර්ෂයේ සිට දිවයින පුරා වර්ෂයකට නව ශාඛා 02 බැගින් පිහිටුවීම හා රාජ්‍ය ආයතන තුළ ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් සිදු කිරීම වෙනුවෙන් උපාය මාර්ග ස්ථාපිත කර තිබුණද 2024 වර්ෂය අවසන් වන විටත් ඒවා ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි.

අනුමත කාර්යය මණ්ඩලයක් නොමැති වීම මත අලෙවි නිලධාරීන් බඳවා ගැනීමට නොහැකි වූ බවත් 2021 වර්ෂයෙන් පසුව පුහුණු වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක නොවූ බවත් සමාගමේ මූල්‍ය තත්වය අයහපත් වීම මෙයට මූලික ලෙස බලපාන ලද බවත් ශාඛා පිහිටු වීම සිදු නොවූ බවත් වර්තමානය වන විට අලෙවි අංශය ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් සිදු කිරීම ආරම්භ කරන ලද බවත් දන්වා ඇත.

ස්ථාපිත කරන ලද උපාය මාර්ග, ඉලක්ක ළඟා කර ගැනීම සඳහා සමාගමේ කළමනාකාරීත්වය අවධානය යොමු කළ යුතුය

3.3 ප්‍රසම්පාදන කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය

2022- 2026 වර්ෂයන්ට අදාළ සංයුක්ත සැලැස්ම අනුව සමාගම විසින් 2022 වර්ෂය තුළ දී චෝන් කැමරාවක්, කළු- සුදු මුද්‍රණ යන්ත්‍රයක්, Apple පරිඝනක 02 ක්, Visiting Card, සහතිකපත් මුද්‍රණය කිරීම සඳහා නිෂ්පාදන මට්ටමේ නව මුද්‍රණ යන්ත්‍රයක් මිල දී ගැනීමටත් හඬ පටිගත මැදිරියක් හා සේවාදායකයින් හට නිර්මාණ ප්‍රදර්ශනය කිරීම සඳහා මැදිරියක් ඉදිකිරීමට සැලසුම් කර තිබුණු

කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම

මෙම කාර්යය සිදු කර නොමැති බවත් යාවත් කාලීන විය යුතු බවත් දන්වා ඇත.

නිර්දේශය

සමාගමේ අරමුණු ඉටුකර ගැනීමට හැකිවන පරිදි ළඟා කර ගත හැකි මට්ටමේ කාර්යයන් ස්ථාපිත කර සැලසුම් කළ පරිදි ඉටු කළ යුතුය.

අතර 2023 වර්ෂයේ දී ENG කැමරාවක් මිලදී ගැනීමටත් 2024 වර්ෂයේ දී දැන්වීමකරණය හා වාර්තා වැඩසටහන් නිර්මාණකරණය සඳහා දෙවන සංස්කරණ මැදිරිය 4K තාක්ෂණයට යාවත්කාලීන කිරීමටත් සැලසුම් කර තිබුණද 2024 වර්ෂය දක්වා සැලැස්මෙහි සඳහන් කිසිදු මිලදී ගැනීමක් හෝ යාවත්කාලීන කිරීමක් හෝ සිදු කර නොතිබුණි.